

Dokument s plenarne sjednice

B9-0384/2022 }
B9-0391/2022 }
B9-0393/2022 }
B9-0403/2022 }
B9-0404/2022 }
B9-0405/2022 } RC1

13.9.2022

ZAJEDNIČKI PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen u skladu s člankom 132. stavcima 2. i 4. Poslovnika

koji zamjenjuje sljedeće prijedloge rezolucija:

B9-0384/2022 (The Left)

B9-0391/2022 (S&D)

B9-0393/2022 (Verts/ALE)

B9-0403/2022 (PPE)

B9-0404/2022 (ECR)

B9-0405/2022 (Renew)

o posljedicama suše, požara i drugih ekstremnih vremenskih uvjeta: povećanje napora EU-a u borbi protiv klimatskih promjena (2022/2829(RSP))

Herbert Dorfmann, Lídia Pereira

u ime Kluba zastupnika PPE-a

Tiemo Wölken, Clara Aguilera

u ime Kluba zastupnika S&D-a

RC\1263084HR.docx

PE733.863v01-00 }
PE734.575v01-00 }
PE734.577v01-00 }
PE734.587v01-00 }
PE734.588v01-00 }
PE734.589v01-00 } RC1

Irène Tolleret, María Soraya Rodríguez Ramos

u ime Kluba zastupnika Renew

Benoît Biteau

u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

Pietro Fiocchi

u ime Kluba zastupnika ECR-a

Marisa Matias

u ime Kluba zastupnika The Left

Rezolucija Europskog parlamenta o posljedicama suše, požara i drugih ekstremnih vremenskih uvjeta: povećanje napora EU-a u borbi protiv klimatskih promjena (2022/2829(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 28. studenoga 2019. o klimatskoj i okolišnoj krizi¹,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. prosinca 2019. naslovljenu „Europski zeleni plan” (COM(2019)0640) i svoju rezoluciju od 15. siječnja 2020. o istoj temi²,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”)³,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 20. svibnja 2020. naslovljenu „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030.: Vraćanje prirode u naše živote” (COM(2020)0380) i rezoluciju Parlamenta od 9. lipnja 2021. o istoj temi⁴,
- uzimajući u obzir strategiju „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav (COM(2020)0381), i svoju rezoluciju od 20. listopada 2021. o toj strategiji⁵,
- uzimajući u obzir Okvirnu konvenciju UN-a o klimatskim promjenama (UNFCCC), a posebno njezin Pariški sporazum iz 2015., koji je stupio na snagu 4. studenoga 2016.,
- uzimajući u obzir posebno izvješće o globalnoj procjeni smanjenja rizika od katastrofa (GAR) o suši 2021. koje je sastavio Ured UN-a za smanjenje rizika od katastrofa,
- uzimajući u obzir UN-ove ciljeve održivog razvoja dogovorene 2015., a posebno cilj br. 15,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o suzbijanju dezertifikacije,
- uzimajući u obzir posebno izdanje Global Wetland Outlooka (Globalna prognoza za močvarna područja) za 2021. koje je objavilo Tajništvo Konvencije o močvarama,
- uzimajući u obzir izvješće Zajedničkog istraživačkog centra Komisije naslovljeno „Suša u Europi – kolovoz 2022.”,

¹ SL C 232, 16.6.2021., str. 28.

² SL C 270, 7.7.2021., str. 2.

³ SL L 243, 9.7.2021., str. 1.

⁴ SL C 67, 8.2.2022., str. 25.

⁵ SL C 184, 5.5.2022., str. 2.

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 16. srpnja 2021. naslovljenu „Nova strategija EU-a za šume do 2030.” (COM(2021)0572),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 20. svibnja 2020. naslovljenu „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naše živote” (COM(2020)0380),
- uzimajući u obzir Izvješće o globalnoj procjeni bioraznolikosti i usluga ekosustava koje je u svibnju 2019. objavila Međuvladina znanstveno-politička platforma o bioraznolikosti i uslugama ekosustava,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. prosinca 2020. o strategiji EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama⁶,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 17. studenoga 2021. naslovljenu „Strategija EU-a za tlo do 2030.: Ostvarivanje koristi od zdravog tla za ljude, hranu, prirodu i klimu” (COM(2021)0699) i Rezoluciju Parlamenta od 28. travnja 2021. o zaštiti tla⁷,
- uzimajući u obzir Europsku povelju o vodnim resursima,
- uzimajući u obzir izvješće Međuvladinog panela o klimatskim promjenama naslovljeno „Klimatske promjene 2022.: Posljedice, prilagodba i ugroženost”,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Opće skupštine UN-a 64/292 od 28. srpnja 2010. o ljudskom pravu na vodu i odvodnju,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. rujna 2015. o praćenju europske građanske inicijative Right2Water (Pravo na vodu)⁸,
- uzimajući u obzir izvješće Europske agencije za okoliš (EEA) br. 17/2020 naslovljeno „Voda i poljoprivreda: Ususret održivim rješenjima”,
- uzimajući u obzir izvješće Svjetskog instituta za resurse od 21. siječnja 2020. naslovljeno „Postizanje obilja: razumijevanje troška održive budućnosti vode”, 21. siječnja 2020.
- uzimajući u obzir izvješće Europske agencije za okoliš od 14. listopada 2021. naslovljeno „Vodni resursi diljem Europe – rješavanje problema nestašice vode: ažurirana procjena,
- uzimajući u obzir Komisijinu provjera prikladnosti Okvirne direktive o vodama, Direktive o podzemnim vodama, Direktive o standardima kvalitete okoliša i Direktive o poplavama (SWD(2019)0439),

⁶ SL C 445, 29.10.2021., str. 156.

⁷ SL C 506, 15.12.2021., str. 38.

⁸ SL C 316, 22.9.2017., str. 99.

- uzimajući u obzir izvješća o procjeni i posebna izvješća Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (IPCC),
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 24. veljače 2021. naslovljenu „Stvaranje Europe otporne na klimatske promjene – nova strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama” (COM(2021)0082),
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike⁹ (Uredba o zajedničkim odredbama),
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1058 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu¹⁰,
 - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 2012/2002 od 11. studenog 2002. o osnivanju Fonda solidarnosti Europske unije¹¹ (EUSF),
 - uzimajući u obzir članak 132. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da su prema podacima Europskog centra za predviđanje i promatranje sušnih razdoblja u kolovozu 2022. za 64 % kontinenta vrijedili uvjeti upozorenja na sušu (pri čemu je 17 % bilo u stanju pripravnosti); budući da preliminarni podaci upućuju na to da je trenutačna suša najgora u barem 500 godina; budući da je prosječna temperatura u Europi 2022. i za kolovoz i za razdoblje od lipnja do kolovoza bila najviša otkad se bilježe temperature¹²; budući da se u nadolazećim mjesecima za veći dio Europe predviđaju suši uvjeti od uobičajenih te da se toplinski valovi i suša međusobno pojačavaju;
- B. budući da je prema Međuvladinom panelu o klimatskim promjenama jasno da zbog klimatske krize ekstremne vremenske prilike kao što su poplave, oluje i toplinski valovi postaju učestalije i intenzivnije, što znači da su oborine i oluje obilnije, toplinski valovi jači, a suše duže i ozbiljnije;
- C. budući da klimatska kriza već ima dramatične učinke na ekosustave, ljude i njihova sredstva za život; budući da se prema Međuvladinom panelu o klimatskim promjenama europski kontinent zagrijava brže od drugih dijelova svijeta, uz porast temperature od 2 °C u 2019. u odnosu na preindustrijsko razdoblje, dok je prosječni porast globalne

⁹ SL L 231, 30.6.2021., str. 159.

¹⁰ SL L 231, 30.6.2021., str. 60.

¹¹ SL L 311, 14.11.2002., str. 3.

¹² Služba programa Copernicus za klimatske promjene, „[Surface air temperature for August 2022](#)” (Površinska temperatura zraka za kolovoz 2022.)

temperature 1,1 °C; budući da je ovogodišnja rekordna suša najnovija u nizu ekstremnih klimatskih pojava koje postaju uobičajene te su sve većeg opsega i razmjera; budući da će, kako se ciklus vode intenzivira zbog klimatskih promjena, doći do češćih i intenzivnijih suša, oluja i poplava;

- D. budući da je potrebno hitno djelovanje za ublažavanje klimatskih promjena smanjenjem emisija stakleničkih plinova u skladu s najboljim dostupnim znanstvenim spoznajama i u kombinaciji sa znatnim jačanjem mjera za prilagodbu i otpornost u svim sektorima kako bi se smanjili i kontrolirali kratkoročni, srednjoročni i dugoročni učinci na gospodarstvo, okoliš, dobrobit i zdravlje;
- E. budući da je Svjetski institut za resurse utvrdio da je šest zemalja EU-a (Cipar, Belgija, Grčka, Španjolska, Portugal i Italija) izloženo visokim razinama nestašice vode te da predviđa da će do 2030. doći do razlike od 56 % između opskrbe i potražnje za vodom iz obnovljivih izvora¹³; budući da Europska agencija za okoliš procjenjuje da nestašica vode već pogađa 20 % europskog teritorija i 30 % njegova stanovništva te procjenjuje da trošak suša u Europi iznosi između 2 i 9 milijardi EUR godišnje¹⁴;
- F. budući da su klimatske promjene promijenile obrasce vjetra i vremenske obrasce u Europi, što rezultira trajnim sustavima visokog tlaka i dužim razdobljima s malom količinom padalina ili bez padalina, zbog čega sezone uzgoja usjeva postaju suše; budući da vlaga u tlu pridonosi obnavljanju podzemnih voda, strukturi tla i bioti, temperaturama tla, a manjak vode, među ostalim, dovodi do erozije tla i manje proizvodnje usjeva; budući da su anomalije vlage u tlu i dalje izrazito negativne u većini Europe u usporedbi s lipnjem 2022. zbog nedostatka oborina i toplinskih valova koji su se dogodili posljednjih mjeseci;
- G. budući da je najveći utjecaj na predviđene prinose za kukuruz u zrnu, soju i suncokret u EU-u, pri čemu se procjenjuje da smanjenja (u usporedbi s prosjekom u posljednjih pet godina) iznose - 16 %, - 15 %, - 12 %; budući da će drugi usjevi vjerojatno biti snažno pogođeni, posebno krmivo; budući da se ozbiljnost utjecaja suša i toplinskih valova na poljoprivrednu proizvodnju u posljednjih 50 godina otprilike utrostručila¹⁵; budući da su te niže razine proizvodnje posebno zabrinjavajuće s obzirom na posljedice aktualnog sukoba u Ukrajini na tržište hrane i hrane za životinje;
- H. budući da neodržive poljoprivredne prakse, krčenje šuma i intenzivna urbanizacija povećavaju rizik od prirodnih katastrofa, kao i njihovu ozbiljnost;

¹³ Svjetski institut za resurse, „Achieving abundance: Understanding the Cost of a Sustainable Water Future” (Postizanje obilja: razumijevanje troška održive budućnosti vode), 21. siječnja 2020.

¹⁴ Europska agencija za okoliš, ‘Water resources across Europe — confronting water stress: a updated assessment’ (Vodni resursi u Europi – rješavanje problema nestašice vode: ažurirana procjena), 14. listopada 2021.

¹⁵ Mekonen, Zelalem A. et al., „Wildfire exacerbates high-latitude soil carbon losses from climate warming” (Šumski požari pogoršavaju gubitak ugljika u tlu na velikim nadmorskim visinama zbog globalnog zatopljenja), *Environment Research Letters*, sv. 17., br. 9. rujna 2022.

- I. budući da je prema najnovijim podacima Svjetskog atlasa dezertifikacije više od 75 % Zemljinog kopnenog područja već degradirano i da bi do 2050. više od 90 % tog područja moglo biti degradirano; budući da na razini EU-a dezertifikacija pogađa 8 % teritorija, uglavnom u južnoj, istočnoj i srednjoj Europi, što obuhvaća 14 milijuna hektara; budući da je 13 država članica izjavilo da su pogođene dezertifikacijom, kako je definirano u UNCCD-u; budući da je dezertifikacija potaknuta, među ostalim, erozijom tla, prekomjernom ispašom i gubitkom vegetacijskog pokrova, posebno drveća, salinizacijom, gubitkom organskih tvari u tlu te degradacijom biote i biološke raznolikosti; budući da su se Europska unija i države članice 2015. obvezale na postizanje neutralnosti degradacije zemljišta u EU-u do 2030.;
- J. budući da se u članku 4. stavku 2. Okvirne direktive o vodama¹⁶ navodi da „države članice štite, poboljšavaju i obnavljaju sve podzemne vode, osiguravaju ravnotežu između crpljenja i obnove podzemnih voda, s ciljem postizanja dobrog stanja podzemnih voda najkasnije 15 godina od datuma stupanja na snagu ove Direktive”; budući da je 22 godine kasnije samo 40 % praćenih jezera, estuarija, rijeka i obalnih voda u „dobrom” ili „vrlo dobrom” ekološkom stanju propisanom Okvirnom direktivom o vodama; budući da je provjera prikladnosti u skladu s Okvirnom direktivom o vodama pokazala da je gotovo 50 % vodnih tijela obuhvaćeno izuzećem, što je nezadovoljavajuće; budući da su se u prošlosti provodile loše prakse i mjere upravljanja, s razornim učinkom na zadržavanje vode u tlu, kao što su: ravnanje rijeka i/ili betoniranje riječnih korita, intenzivnije korištenje zemljišta i isušivanje ribnjaka i močvarnih područja;
- K. budući da je voda ključna sastavnica prehrambenog ciklusa; budući da je nužno da podzemne i površinske vode budu dobre kvalitete i dostupne u dovoljnim količinama za postizanje pravednog, zdravog, ekološki prihvatljivog i održivog prehrambenog sustava kako je opisano u strategiji „od polja do stola”; budući da je čista voda u dovoljnim količinama ključna za provođenje i postizanje pravog kružnog gospodarstva u EU-u; budući da je u Uredbi o strateškim planovima¹⁷ zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) utvrđen cilj „poticanja održivog razvoja i učinkovitog upravljanja prirodnim resursima kao što su voda, tlo i zrak, među ostalim smanjenjem ovisnosti o kemikalijama”;
- L. budući da poljoprivreda ovisi o dostupnosti vode; budući da navodnjavanje doprinosi zaštiti poljoprivrednika od promjenjivosti klime i povećanju prinosa, ali i znatnom

¹⁶ Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice na području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000, str. 1).

¹⁷ Uredba (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021 o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1305/2013 i (EU) br. 1307/2013 (SL L 435, 6.12.2021., str. 1.).

pritisku na vodne resurse; budući da je 2016. navodnjavano samo 6 %¹⁸ poljoprivrednog zemljišta EU-a, ali je ono činilo 24 % ukupnog zahvaćanja vode u EU-u; budući da, prema tematskom izvješću Europskog revizorskog suda o održivoj uporabi vode u poljoprivredi, provedba ZPP-a nije bila dosljedno usklađena s vodnom politikom EU-a te da bi to moglo dovesti do povećanog pritiska na vodne resurse;

- M. budući da se novim ZPP-om, koji će stupiti na snagu 2023., ograničavaju ulaganja za povećanje navodnjavanih površina u područjima u kojima je stanje vodnih tijela „manje od dobrog“;
- N. budući da zahvaćanje vode iz otvorenih i podzemnih voda za piće, industriju i poljoprivredu, u kombinaciji s iznimno visokim temperaturama i nedostatkom padalina, podrazumijeva povećane koncentracije onečišćujućih tvari i hranjivih tvari, a time i pojavu toksičnog cvjetanja algi i patogena, kao što se dogodilo u europskim riječnim sustavima, estuarijima i vodnim tijelima, što je dovelo do masovnog izumiranja i pomora slatkovodnih riba, kolapsa ribarstva i gubitka sredstava za život; budući da visoke temperature vode također smanjuju udio kisika, što ima dramatične posljedice za ribe; budući da smanjeni tokovi rijeka u kombinaciji s jaružanjem dovode do oslobađanja koncentriranih toksina koji su se akumulirali u sedimentima, što znatno utječe na vodeni okoliš i ribarstvo nizvodno;
- O. budući da se 60 % riječnih slivova nalazi u nalazi u transnacionalnim regijama, zbog čega je ključna učinkovita prekogranična suradnja; budući da 20 europskih zemalja ovisi o drugim zemljama u pogledu više od 10 % svojih vodnih resursa, dok pet zemalja u pogledu više od 75 % svojih resursa ovisi o resursima koji iz inozemstva dolaze rijekama¹⁹; budući da neusklađenost s Direktivom o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda²⁰ u pograničnim regijama uzrokuje pogoršanje stanja prekograničnih vodnih tijela, što onemogućuje postizanje ciljeva Okvirne direktive o vodama u državi članici primateljici; budući da, iako se u Okvirnoj direktivi o vodama spominju „relevantne ekoregije“, u praksi je suradnja u području vode slaba; budući da se zbog nestašice resursa očekuje povećanje hidropolitike složenosti zajedničkih slivova;
- P. budući da su se u EU-u u posljednjih 60 godina obnovljivi vodni resursi po stanovniku smanjili za 17 %; budući da je posljednjih mjeseci nekoliko država članica EU-a moralo ograničiti konzumaciju pitke vode zbog suše, pri čemu se, na primjer, u nekim zajednicama voda isporučivala kamionima; budući da istjecanje vode čini 24 % ukupne potrošnje vode u Uniji;
- Q. budući da se 20 – 40 % dostupne vode u Europi rasipa zbog, među ostalim, istjecanja u

¹⁸Europski revizorski sud, „Tematsko izvješće 20/2021: Održiva uporaba vode u poljoprivredi: financijska potpora u okviru ZPP-a vjerojatnije promiče veću, a ne učinkovitiju uporabu vode“, 2021.

¹⁹Baranyai, G., „[Transboundary water governance in the European Union: the \(unresolved\) allocation question](#)“, Official Journal of the World Water Council, sv. 21, br 3, 2019.

²⁰Direktiva Vijeća 91/271/EEZ od 21. svibnja 1991. o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (SL L 135, 30.5.1991., str. 40.).

sustavu za distribuciju vode, nedostatnih instalacija tehnologija za uštedu vode, prekomjernih i nepotrebnih aktivnosti navodnjavanja te kapanja slavina;

- R. budući da se godišnji tokovi rijeka smanjuju u južnoj i jugoistočnoj Europi te povećavaju u sjevernoj i sjeveroistočnoj Europi; budući da to ozbiljno utječe na proizvodnju hidroenergije i sustave hlađenja elektrana; budući da je projekt Prilagodljivo upravljanje preprekama u europskim rijekama (Adaptive Management of Barriers in European Rivers (AMBER)) pokazao da više od milijun barijera blokira europske rijeke, pri čemu je više od 85 % malih struktura u lošem ili neaktivnom stanju; budući da sve barijere utječu na zdravlje rijeka i hidrološki ciklus, mijenjaju prirodni tok rijeke i blokiraju migracijske putove riba;
- S. budući da su smanjene razine i količine vode ozbiljno utjecale na sektore zasnovane na fosilnim gorivima, nuklearnoj te hidroenergiji te na sustave hlađenja; budući da su suše ovog ljeta pogoršale ozbiljnu krizu tržišta energije koju Europa doživljava; budući da naknadni učinci mogu dodatno utjecati na vodene ekosustave koji se već suočavaju s toplinskim valovima;
- T. budući da mnoge turističke aktivnosti ovise o rijekama; budući da nestašica vode trenutačno pogađa 17 % teritorija EU-a, dok je stanje na Sredozemlju još više zabrinjavajuće, gdje oko 50 % stanovništva tijekom ljeta živi u stalnoj nestašici vode, a mnoge turističke lokacije morale su obustaviti svoje poslovne aktivnosti zbog suše;
- U. budući da su nedostatak oborina i masovno crpljenje vode za navodnjavanje utjecali na riječni promet, stvarajući poteškoće u opskrbi teškim materijalima, posebno u dolini Rajne, što negativno utječe na mnoge sektore djelatnosti; budući da su na glavnim europskim plovnim putovima, posebno na Rajni, Dunavu i Padu, zabilježene kritično niske razine, što utječe na poljoprivredu, pitku vodu, ekosustave i trgovinu;
- V. budući da su šume sve osjetljivije na učinke klimatskih promjena, posebno sve učestalijih šumskih požara; budući da su godine suše i degradacije stvorile idealne uvjete za širenje šumskih požara; budući da se Europa suočava sa šumskim požarima dramatičnih razmjera;
- W. budući da je u desetogodišnjem razdoblju od 2011. do 2021. više od 5 milijuna hektara šuma izgorjelo, ponajprije zbog suša; budući da je ukupno više od 500 000 hektara zemlje izgorjelo u šumskim požarima koji su izbili samo u razdoblju između 4. lipnja i 3. rujna 2022.²¹, a kapaciteti EU-a za suzbijanje šumskih požara iskorišteni su do krajnjih granica; budući da su na cijelom području Unije šumski požari uništili vrijedna područja, kao što su parkovi prirode i geoparkovi UNESCO-a, što je dovelo do gubitka biološke raznolikosti, usjeva i pašnjaka;
- X. budući da suše i toplinski valovi povezani s klimatskim promjenama otežavaju gašenje

²¹ Služba za praćenje stanja atmosfere programa Copernicus, [„Europe’s summer wildfire emissions highest in 15 years”](#) (Europski emisije od ljetnih šumskih požara najviše u posljednjih 15 godina), 6. rujna 2022.

požara jer ti uvjeti olakšavaju brzo širenje požara i povećavaju njihovu ozbiljnost; budući da će klimatske promjene povećati učestalost šumskih požara i njihov razorni potencijal te da će sezona šumskih požara u Europi vjerojatno počinjati ranije i završavati kasnije tijekom godine; budući da bi te dosad nezabilježene promjene trebalo uzeti u obzir u praksama upravljanja požarima u državama članicama;

- Y. budući da stabilne, mješovite, bioraznolike šume sa stablima različite dobi i s više vrsta te s trajnim pokrovom pružaju brojne dodatne koristi, posebno ublažavanje suše i topline; budući da poljoprivredno-šumarski sustavi i stabla ugrađeni u poljoprivredne ekosustave također donose brojne koristi, uključujući produktivnost i otpornost;
- Z. budući da toplinski valovi i suše negativno utječu na prihode poljoprivrednika, što može dovesti do napuštanja poljoprivrednih gospodarstava; budući da, štoviše, napuštanje poljoprivrednih gospodarstava može stvoriti uvjete koji pogoduju izbijanju šumskih požara;
- AA. budući da UN procjenjuje da je od 1970., unatoč brojnim koristima, 35 % močvarnih područja na globalnoj razini nestalo, i to tri puta brže nego što je to slučaj za šume; budući da obalna močvarna područja kao što su mangrovi sekvstriraju ugljik do 55 puta brže od tropskih prašuma; budući da tresetišta, koja pokrivaju samo 3 % Zemljine površine, mogu skladištiti 30 % cjelokupnog ugljika s kopna samo ako su vlažna i apsorbirati višak vode kako bi se spriječile poplave i suše; budući da je prema podacima Komisije u EU-u izgubljeno oko dvije trećine močvarnih područja koja su postojala prije 100 godina;
- AB. budući da je Opća skupština UN-a 28. srpnja 2010. priznala pravo na vodu i odvodnju kao ljudsko pravo; budući da je čista pitka voda temeljna za sva ljudska prava; budući da je 2013. godine 1 884 790 građana potpisalo europsku građansku inicijativu pod nazivom „Right2Water” (Pravo na vodu) o pravu na vodu i odvodnju; budući da danas milijun građana EU-a nema pristup vodi, a 8 milijuna nema odvodnju;
- AC. budući da suša, zbog topline i nedostatka vode, pogoršava životne uvjete ljudi; budući da su najpotrebitije osobe nerazmjerno pogođene; budući da u europskim zemljama koje su najteže pogođene sušom postoji prekomjerna stopa smrtnosti; budući da suše oštećuju najosjetljivije zgrade i pogoršavaju kvalitetu života stanovnika;
- AD. budući da suša i drugi učinci klimatskih promjena utječu na mentalno zdravlje i jačaju tjeskobu, posebno među mladima;
- AE. budući da proračun Fonda solidarnosti Europske unije (FSEU) nije dovoljan da bi se pružio odgovarajući odgovor na velike prirodne katastrofe i realizirala europska solidarnost s regijama pogođenima katastrofama;
- AF. budući da suše mogu imati kaskadne učinke, pri čemu se procjenjuje da gubici prouzročeni sušom u EU-u iznose 9 milijardi EUR godišnje; budući da analiza Zajedničkog istraživačkog centra pokazuje da bi učinak suša na europsko gospodarstvo

do 2100. mogao premašiti 65 milijardi EUR godišnje²²; budući da se, ako globalne temperature premaše temperaturne ciljeve iz Pariškog sporazuma, očekuje da će suše biti dvostruko češće, a apsolutni godišnji gubici zbog suše u Europi povećali bi se na 40 milijardi EUR godišnje²³; budući da troškovi nedjelovanja znatno premašuju troškove trenutačnog ulaganja u ambiciozne klimatske mjere²⁴;

- AG. budući da klimatska kriza pogoršava postojeće nejednakosti; budući da su kućanstva s niskim prihodima i ugrožene osobe posebno pogođeni klimatskom krizom i da im je potrebna posebna potpora za prilagodbu klimatskim promjenama; budući da je potrebno zaštititi radnike od negativnih učinaka klimatske krize na radnom mjestu;
1. izražava duboko suosjećanje i solidarnost s obiteljima žrtava nedavnih ekstremnih vremenskih uvjeta i sa stanovnicima razorenih područja te pozdravlja predanost stalno zaposlenih vatrogasaca i vatrogasaca dobrovoljaca, spasilaca i nacionalnih, regionalnih i lokalnih vlasti uključenih u pružanje pomoći, kao i pripadnika javnosti koji su pokušavali spasiti ljude i spriječiti širenje požara, pri čemu su često riskirali vlastite živote;
 2. smatra da su ti ekstremni vremenski uvjeti znak da je potrebno ambicioznije djelovanje u pogledu ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe tim promjenama; smatra da bi EU trebao imati vodeću ulogu u tom procesu i ojačati svoje napore u svim sektorima; podsjeća da bi, u skladu sa Zakonom EU-a o klimi i Pariškim sporazumom te najboljim dostupnim znanstvenim spoznajama, EU trebao pojačati svoje djelovanje u području klime u pogledu ublažavanja klimatskih promjena, kako bi se ograničilo globalno zatopljenje na 1,5 °C u usporedbi s predindustrijskim razinama, i u pogledu prilagodbe radi poticanja otpornosti; poziva EU da ažurira svoj nacionalno utvrđeni doprinos u okviru Pariškog sporazuma i poveća svoj cilj smanjenja stakleničkih plinova do 27. zasjedanja Konferencije stranaka UNFCCC-a (COP27), u skladu s najboljim dostupnim znanstvenim spoznajama; poziva na najveću razinu ambicije u pogledu paketa „Spremnosti za 55 %“;
 3. izražava zabrinutost zbog zaključaka izvješća Programa Ujedinjenih naroda za zaštitu okoliša o odstupanjima u vrijednostima emisija za 2021., posebno zbog toga što, unatoč ambicioznijim klimatskim obvezama preuzetima prošle godine, predviđene emisije vode svijet na put prema porastu temperature od 2,7°C ako se nacionalne obveze u potpunosti provedu, što bi imalo ozbiljne posljedice diljem svijeta; stoga apelira na Komisiju i države članice da i dalje budu snažno predane zelenom planu EU-a i da pojačaju djelovanje u pogledu ublažavanja klimatskih promjena, prilagodbe njima i

²² Vijesti Zajedničkog istraživačkog centra, „[Global warming could more than double costs caused by drought in Europe, study finds](#)“ (Globalno zatopljenje moglo bi više nego udvostručiti troškove uzrokovane sušom u Europi), 10. svibnja 2021.

²³ Zaključci Zajedničkog istraživačkog centra [o predviđenim gospodarskim učincima klimatskih promjena u sektorima EU-a na temelju analize „odozdo prema gore“](#).

²⁴ Komunikacija Komisije od 17. rujna 2020. naslovljena „Povećanje klimatskih ambicija Europe za 2030.: Ulaganje u klimatski neutralnu budućnost za dobrobit naših građana“ (COM(2020)0562).

otpornosti na njih, uz obraćanje posebne pozornosti na ekstremne vremenske uvjete;

4. očekuje da će prijedlog Komisije o zakonu EU-a o obnovi prirode²⁵ biti prilika za poboljšanje sinergija između ublažavanja klimatskih promjena, prilagodbe na njih, sprečavanja katastrofa i obnove prirode; očekuje da će se njime osigurati okvir za obnovu ekosustava otpornih na sušu, uključujući obnovu bioraznolikih šuma sa stablima različite dobi i s više vrsta te s trajnim pokrovom, močvarnih područja, prirodnog vegetacijskog pokrova, dinamike poplavnih područja i prirodne infiltracije cijelog krajolika, kao i poboljšanja otpornosti riječnih slivova;
5. podržava namjeru Komisije da doprinese ukupnom učinku hlađenja uspostavljanjem platforme EU-a za urbanu ekologizaciju; poziva Komisiju da postavi ambiciozne i konkretne obvezujuće ciljeve u vezi s urbanom biološkom raznolikošću, rješenjima utemeljenima na prirodi i pristupima utemeljenima na ekosustavima, te zelenom infrastrukturom, od kojih će koristiti imati i ljudi i divlja fauna i flora te koji će doprinijeti općim ciljevima bioraznolikosti; ističe da je potrebno uključiti mjere kao što su minimalni udio zelenih krovova na novim zgradama, potpora urbanoj poljoprivredi, uključujući, prema potrebi, sadnju plodonosnih stabala, jamčenje nekorištenja kemijskih pesticida i smanjenje upotrebe gnojiva na gradskim zelenim površinama EU-a te povećanje broja zelenih površina u skladu s brojem stanovnika;
6. poziva države članice da odrede prioritete i utvrde kratkoročne, srednjoročne i dugoročne mjere obnove ekosustava koji su narušeni kao posljedica ekstremnih vremenskih uvjeta; nadalje poziva na donošenje smjernica EU-a za planove obnove nakon kriznih situacija kako bi se utvrdila prioriteta područja za faze oporavka, rehabilitacije i obnove nakon katastrofa prouzročenih poplavama, šumskim požarima, toplinskim valovima ili sušama, uključujući preporuke za povećanje otpornosti i revitalizaciju životnih uvjeta, gospodarstava i pogođenog okoliša;
7. traži od Komisije da pruži smjernice koje dionici mogu upotrijebiti za jačanje otpornosti ljudi i ekosustava na sušu; naglašava da je na europskoj razini potrebno koordinirano djelovanje i u području istraživanja i praćenja, i to između već postojećih tijela kao što su Europska agencija za okoliš, Služba za upravljanje kriznim situacijama programa Copernicus i drugih odgovarajućih dionika; napominje da bi, kad je riječ o financiranju, odgovarajuću financijsku potporu trebalo utvrditi u okviru ZPP-a, nacionalnih planova za oporavak i otpornost te drugih regionalnih fondova;
8. prepoznaje posebnu ranjivost sredozemnih zemalja i važnost primjene posebnih mehanizama i resursa za suočavanje s rizicima i posljedicama tih ekstremnih događaja na tim područjima; ističe da suša i drugi vremenski fenomeni povezani s klimatskom krizom nemaju samo okolišni već i društveni, kulturni, gospodarski i politički utjecaj, što dovodi do povećanog rizika od produbljivanja društvenih nejednakosti;
9. ističe negativan utjecaj prirodnih katastrofa na gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu

²⁵ Komunikacija Komisije od 22. lipnja 2022. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o obnovi prirode (COM(2022)0304).

koheziju u EU-u, čime se ometa provedba kohezijske politike Unije; u tom smislu podsjeća da će se do 2030. više od 100 milijardi EUR sredstava kohezijske politike uložiti u energetska tranziciju, dekarbonizaciju i obnovljive izvore energije; svjestan je da su područja navedena u članku 174. UFEU-a, posebno otoci i planinske regije, te u članku 349. UFEU-a posebno ranjiva;

10. ponovno ističe svoju podršku strategiji EU-a za prilagodbu; međutim, žali zbog toga što se u strategiji za prilagodbu ne utvrđuju konkretni, mjerljivi i vremenski ograničeni ciljevi kako bi EU i njegove države članice postali otporni na klimatske promjene te podsjeća da je Parlament pozvao da ciljevi budu obvezujući i mjerljivi; u tom pogledu poziva Komisiju da predloži sveobuhvatan, ambiciozan i pravno obvezujući europski okvir za prilagodbu klimatskim promjenama, uključujući odgovarajuće zakonodavne instrumente, s posebnim naglaskom na najugroženijim regijama;
11. poziva Komisiju da hitno izradi sveobuhvatnu procjenu klimatskih rizika na razini EU-a u kojoj će se posebna pozornost posvetiti rizicima od suša, šumskih požara, zdravstvenih prijetnji, ranjivosti ekosustava i učinka na kritičnu infrastrukturu i žarišne točke mreže kako bi se usmjerili i prioritizirali kratkoročni, srednjoročni i dugoročni naponi za prilagodbu i otpornost; posebno poziva na to da se do ljeta 2023. dovrši testiranje otpornosti ključne infrastrukture na klimatske promjene u EU-u;
12. ističe kako klimatska kriza pogoršava već postojeće nejednakosti; naglašava da su kućanstva s niskim prihodima i ugrožene osobe posebno pogođeni klimatskom krizom i da im je potrebna posebna potpora za prilagodbu klimatskim promjenama; pozdravlja socijalne politike u državama članicama kojima se radnici štite od negativnih učinaka klimatske krize na radnome mjestu i potiče države članice da uključe prilagodbu klimatskim promjenama u svoje politike rada i socijalne politike;

Civilna zaštita i odaziv u hitnim slučajevima

13. ističe važnost daljnjeg razvoja i potpunog iskorištavanja Mehanizma EU-a za civilnu zaštitu u odnosu na šumske požare i druge prirodne katastrofe; poziva Komisiju da prikuplja i širi znanje među državama članicama o tome kako prilagoditi šume trenutačnim i očekivanim klimatskim promjenama, u skladu s novom strategijom EU-a za prilagodbu; poziva Komisiju da izradi procjene rizika od šumskih požara i karte na temelju poboljšanih proizvoda programa Copernicus i drugih podataka dobivenih daljinskim istraživanjem kako bi se poduprlo preventivno djelovanje; ističe važnost jačanja Europskog mehanizma za civilnu zaštitu kako bi se osigurali odgovarajući kapaciteti za gašenje šumskih požara u EU-u;
14. poziva Komisiju i države članice da ubrzaju uspostavu nove stalne zračne flote *rescEU* i potiče ih da za to osiguraju dostatna financijska sredstva te da što prije prošire postojeću sezonsku europsku sigurnosnu mrežu;
15. sa zabrinutošću primjećuje ograničenja trenutačnog okvira za odgovor na katastrofe na razini EU-a koji se temelji na dobrovoljnom fondu prethodno namijenjenih resursa za odgovor iz država članica; poziva Komisiju i države članice da istraže mogućnost

proširenja kapaciteta i nadležnosti EU-a za odgovor na katastrofe u svjetlu sve češćih i ozbiljnijih klimatskih katastrofa, posebno osnivanjem stalnih snaga civilne zaštite EU-a;

16. poziva na proširenje postojeće dobrovoljne vatrogasne pričuve u sklopu *rescEU-a* i poziva sve države članice da razmotre stavljanje dijela svojih nacionalnih vatrogasnih postrojbi u europsku pričuvu; poziva Komisiju da predstavi akcijski plan za povećanje kapaciteta EU-a za odaziv u hitnim slučajevima;
17. podržava modernizaciju sredstava civilne zaštite s pomoću novih zajedničkih javnih nabava kako bi oprema te kopnena i zračna sredstva bili bolje prilagođeni geografskom položaju različitih teritorija EU-a;
18. poziva na jačanje sezonskog preventivnog pozicioniranja vatrogasaca u žarišnim zonama šumskih požara, na temelju uspjeha pilot-programa koji je proveden ovog ljeta u Grčkoj;
19. poziva države članice da povećaju ulaganja u istraživanje i inovacije te da podrže osnivanje europskog centra izvrsnosti u civilnoj zaštiti, posebno kako bi se promicalo osposobljavanje agenata u borbi protiv požara i upravljanju krizama te kako bi se potaknula razmjena najboljih praksi;
20. podsjeća da je FSEU nekoliko puta izmijenjen kako bi se proširilo njegovo područje primjene i da je proračunska linija za FSEU za 2022. već u potpunosti mobilizirana zbog povećanja broja prirodnih katastrofa; poziva na znatno povećanje proračuna FSEU-a kako bi se regijama pomoglo da predvide i ublaže učinke klimatskih promjena te na proširenje područja primjene FSEU-a kako bi se omogućilo da se podupre i obnova ili nova izgradnja javne i privatne infrastrukture koja bi bila otpornija na klimatske promjene; ističe da je u nekim slučajevima ozbiljnost određenih prirodnih katastrofa posljedica čimbenika uzrokovanih ljudskim djelovanjem, uključujući nerazborito prostorno planiranje koje dovodi do izgradnje stambenih prostora i infrastrukture u riječnim poplavnim ravninama ili područjima podložnima odronima tla; u tom pogledu ponavlja da bi povratom sredstava iz FSEU-a trebalo poticati veću otpornost i održivost financiranjem rješenja koja se temelje na ekosustavu (npr. ponovno pošumljavanje, obnova prirodnih staništa i obnova otporna na potres);
21. podsjeća da je ključno da se pomoć i sredstva pogođenim regijama šalju što prije, što jednostavnije i što fleksibilnije te ističe da su za uspostavu sveobuhvatnog paketa za odgovor i otpornost ključne sinergije između FSEU-a, Mehanizma Unije za civilnu zaštitu, komponente za prilagodbu klimatskim promjenama u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj te programâ teritorijalne suradnje;
22. poziva Komisiju da promiče sudjelovanje civilnog društva u sprečavanju i suočavanju s posljedicama suše i klimatskih promjena; poziva Komisiju da predloži europsku inicijativu za građanski angažman i da promiče dobrovoljne inicijative za odgovor na katastrofe;

Poljoprivreda

RC\1263084HR.docx

14/21

PE733.863v01-00 }
PE734.575v01-00 }
PE734.577v01-00 }
PE734.587v01-00 }
PE734.588v01-00 }
PE734.589v01-00 } RC1

23. poziva Komisiju da izvrši punu procjenu učinaka kontinuirane suše na proizvodnju hrane u EU-u u tekućoj godini i na zalihe hrane za stanovništvo tijekom zime koja slijedi; nadalje, poziva Komisiju i Vijeće da razmotre koje se korektivne mjere mogu poduzeti i kakva se potpora može pružiti kako bi se osiguralo da primarni proizvođači hrane koji su pretrpjeli gubitke u proizvodnji zbog štete prouzročene vrućinom i sušom mogu bez odgode ponovno pokrenuti nove proizvodne cikluse za opskrbu osnovnim namirnicama;
24. naglašava da je važno poduzeti više od kratkoročnih mjera i ublažavanja trenutačne krize; ističe da EU mora nastaviti s preobrazbom svojih prehrambenih sustava kako bi ih dugoročno učinio otpornijima;
25. poziva EU i njegove države članice da ulažu u istraživanja i inovacije kako bi se olakšalo uvođenje sorti i praksi otpornijih na suše i klimatske promjene;
26. poziva Komisiju da osigura da se nacionalni strateški planovi u okviru ZPP-a provedu na način kako bi poljoprivreda postala učinkovitija u pogledu vode u cilju smanjenja potrošnje vode i promicanja veće otpornosti na suše, uz istodobno smanjenje ukupnih hidromorfoloških pritisaka, uzimajući u obzir zaključke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda o održivoj upotrebi vode u poljoprivredi; pozdravlja uvođenje novih programa za ekologiju kojima bi se trebao olakšati prijelaz na otporniju i zeleniju poljoprivredu;
27. poziva EU i države članice da povećaju udio poljoprivredne potpore namijenjene za sprečavanje rizika u poljoprivredi i upravljanje njima i da razmotre proširenje područja uporabe javnih sustava osiguranja u području klime; poziva Komisiju da promiče razmjenu dobrih praksi o tim pitanjima i o drugim mjerama ublažavanja;
28. poziva Komisiju i da odredi financijska sredstva za potporu poljoprivrednim gospodarstvima kako bi se nadoknadili gubici nastali zbog suša ili drugih događaja uzrokovanih klimatskom krizom, kako bi se potaknula veća otpornost na klimatske promjene i održivost te kako bi se osiguralo da ta kriza ne završi nepovratnim zatvaranjem poljoprivrednih gospodarstava;
29. poziva Komisiju i države članice da daju prednost stvaranju strateških zaliha hrane i hrane za životinje za slučaj nužde kao jednog od načina ublažavanja najštetnijih aspekata suše, uključujući velike razlike u prinosima iz godine u godinu, te poziva Komisiju da to pitanje riješi na međunarodnoj razini promicanjem uspostave skladištenja hrane kao stabilizacijskog alata u kontekstu utjecaja klimatskih promjena na poljoprivredu i opskrbu hranom;
30. ističe potrebu za učinkovitijim i ciljanijim sustavima navodnjavanja u poljoprivredi, kao i kapacitetom za skladištenje vode i općenito ponovnom procjenom potreba za navodnjavanjem kako bi se postigla održiva uporaba vodnih resursa; podsjeća da se ulaganja u kapacitete za navodnjavanje i skladištenje vode podupiru samo ako dovode do uštede vode; naglašava da bi ulaganja u obnovu ekosustava i proizvodne metode kojima se prelazi na agroekologiju trebala biti prioritet;

31. prima na znanje odluku donesenu u okviru nove reforme ZPP-a u pogledu ulaganja u navodnjavanje u područjima u kojima je stanje vodnih tijela „manje od dobrog”; poziva države članice da potiču ulaganja u tim područja koja dovode do uštede vode na način kojim se rješava problem strukturne nestašice vode i smanjuju učinak na vode;
32. apelira na države članice i Komisiju da podrže uvođenje sustava navodnjavanja u kojima se ne upotrebljavaju površinske ili podzemne vode, kao što su skladištenje kišnice i recikliranje otpadnih voda, u kombinaciji s nastojanjima da se smanji ukupna potrošnja vode; traži od Komisije da što prije razjasni tumačenje novih odredbi EU-a o ulaganjima u navodnjavanje u okviru ZPP-a kako bi se uklonile sve nesigurnosti; poziva Komisiju da poboljša postojeće smjernice za države članice u pogledu ulaganja u navodnjavanje u okviru novih strateških planova u sklopu ZPP-a;
33. ističe pozitivnu ulogu agroekologije, agrošumarstva i sustava ekološke proizvodnje u očuvanju količine i kvalitete vode povećanjem učinkovitosti upotrebe resursa i kružnosti, poboljšanju otpornosti na razini poljoprivrednih gospodarstava smanjenjem inputa i diversifikacijom proizvodnje, a time i raspodjelom rizika, što je posebno važno za izbjegavanje potpunog propadanja usjeva. podsjeća da su sadnja živica i stabala, čime se osigurava pokrov tla, izbjegavanje prekomjerne ispaše, smanjenje zbijanja i povećanje razine organskih tvari u tlu i humusa korisni za poljoprivrednike;
34. s obzirom na ekstremne klimatske pojave tijekom posljednjih mjeseci naglašava potrebu za brзом provedbom strategije „od polja do stola” i strategije za bioraznolikost kako bi se ostvarili ciljevi za zeleniji i održiviji poljoprivredni sektor, uzimajući u obzir diferenciran utjecaj različitih načina proizvodnje na klimu; stoga apelira na Komisiju i države članice da i dalje budu snažno predane zelenom planu EU-a i da pojačaju djelovanje u pogledu ublažavanja klimatskih promjena, prilagodbe njima i otpornosti na njih, uz obraćanje posebne pozornosti na ekstremne vremenske uvjete;
35. naglašava važnost zdravlja tla za zadržavanje i filtriranje vode; poziva Komisiju da kapacitet zadržavanja i filtriranja vode te vlage u tlu učini ključnim elementom nacрта zakona EU-a o zdravlju tla koji će se objaviti 2023.; naglašava da tresetišta imaju golem potencijal kao ponori ugljika te da imaju važnu ulogu u filtriranju vode i ublažavanju poplava, suša i šumskih požara;
36. poziva na postizanje cilja EU-a u pogledu neutralnosti degradacije zemljišta u EU-u do 2030. kako bi se osiguralo da se odgovarajući cilj u okviru UN-ovih ciljeva održivog razvoja u potpunosti ostvari u EU-u, s obzirom na to da EU trenutačno nije na dobrom putu da ostvari ciljeve održivog razvoja, kako je istaknuto u tematskom izvješću Europskog revizorskog suda iz 2018. o dezertifikaciji;
37. ističe odgovornost poljoprivrednika da tlo i vodne resurse održavaju u dobrom stanju, kao i potrebu za povećanjem prakse sekvestracije ugljika u poljoprivredi; stoga potiče države članice i Komisiju da promiču te prakse s pomoću novih programa za ekologiju i razvojem sekvestracije ugljika u poljoprivredi, u što će se morati integrirati i drugi ekološki elementi, kao što je upravljanje vodama, kako bi se povećali poticaji za proizvođače; pozdravlja namjeru Komisije da iznese prijedlog o certificiranju održivih

ciklusa ugljika;

38. ističe potrebu za brzim smanjenjem onečišćenja podzemnih i površinskih voda, posebno nitratima i pesticidima;
39. poziva na to da se u svim inicijativama i djelovanjima povezanima sa sprečavanjem i ublažavanjem suša, poplava, toplinskih valova i njihovih učinaka u potpunosti uzimaju u obzir pitanja prirodnog okoliša, posebno šuma, te bioraznolikosti i usluga ekosustava;

Šumski požari

40. poziva na integrirani odgovor na šumske požare kako bi se šume u EU-u zaštitile od uništenja koje uzrokuju ekstremne klimatske pojave; ističe da su „megapožari” sve snažniji i češći na globalnoj razini; zabrinut je zbog predviđenog proširenja područja podložnih požarima i duljih sezona s visokim rizikom od požara u većini europskih regija, posebno u slučaju scenarija s visokim emisijama; podsjeća da raznolik krajobraz s bioraznolikim šumama omogućava veći bedem ili prirodnu zapreku protiv velikih šumskih požara koji se ne mogu kontrolirati;
41. naglašava da bi obnova raznolikih šuma i njihovo ponovno pošumljavanje pomogli u sprječavanju i ograničavanju požara; naglašava potrebu za većim sredstvima i razvojem sustava upravljanja požarima koji se temelji na znanosti i potpore za izgradnju kapaciteta putem savjetodavnih usluga kako bi se suzbili učinci klimatskih promjena u šumama; poziva Komisiju i države članice da bolje promiču i koriste koncept integriranog upravljanja požarima te konstatira da bi za to mogli biti potrebni bolji regulatorni kapaciteti u državama članicama, jačanje javnih službi te predana potpora i pojačana suradnja u sprečavanju katastrofa, pripravnosti i odgovoru na njih;
42. zabrinut je zbog rizika od stvaranja pirokumulonimbusa uslijed šumskih požara i negativnog utjecaja na stratosferu i ozonski omotač; stoga poziva na najveće moguće smanjenje namjernog potpaljivanja požara i spaljivanja stabala u šumama;
43. skreće pozornost na učinke šumskih požara na zdravlje i s njima povezano onečišćenje zraka te izražava zabrinutost zbog predviđanja Svjetske meteorološke organizacije (WMO) da se očekuje njihovo povećanje, čak i u slučaju scenarija niskih emisija²⁶; napominje da se, kako se planet zagrijava, očekuje da će šumski požari i s njima povezano onečišćenje zraka porasti, čak i u scenariju s niskim emisijama te napominje da će to, osim posljedica koje će imati na ljudsko zdravlje, utjecati i na ekosustave s obzirom na to da se onečišćivači zraka talože iz atmosfere na Zemljinu površinu; ističe kako klimatska kriza utječe na bioraznolikost i smanjenje otpornosti ekosustava te ima naknadne učinke na javno zdravlje, stoga ustraje na važnosti pristupa „Jedno zdravlje”;
44. poziva države članice da osiguraju kontinuiranu zaštitu naših šuma i da zaštite zemljište od reklasifikacije u nešumsko zemljište nakon šumskog požara jer to može potaknuti

²⁶ Svjetska meteorološka organizacija, „[WMO Air Quality and Climate Bulletin highlights impacts of wildfires](#)”, 7. rujna 2022.

podmetanje požara kako bi se zemljište moglo koristiti za druge namjene koje nisu bile dopuštene prije požara; poziva Odbor regija i službe Komisije da osiguraju suradnju s lokalnim vlastima i da istraže povijest reklasifikacije zemljišta nakon šumskih požara;

45. traži reviziju Direktive Vijeća 2003/96/EZ o oporezivanju energenata i električne energije²⁷ kako bi se uvelo oslobođenje od poreza na unutarnju potrošnju energenata za vatrogasce u okviru njihovih dužnosti;

Voda

46. poziva Komisiju da predstavi sveobuhvatnu strategiju EU-a o vodama, što uključuje i organizaciju europske konferencije o vodama s državama članicama kako bi se brzo izradile smjernice za upravljanje transnacionalnim zajedničkim riječnim slivovima, posebno u slučajevima višegodišnjih suša, te kako bi se osiguralo uravnoteženo određivanje prioriteta među različitim načinima uporabe vode;
47. poziva Komisiju da koordinira razvoj sveobuhvatnih regionalnih ili nacionalnih planova od izvora do krajnje upotrebe kako bi se riješio problem istjecanja i curenja vode zbog nekvalitetne ili loše održavane infrastrukture, uključujući na razini slivova, gradova i poljoprivrednih gospodarstava, te da se u tu svrhu razmjenjuju najbolje prakse;
48. poziva Komisiju da podrži povećane napore država članica da u vodnom sektoru povećaju upotrebu tehnika za ponovnu uporabu vode, tehnologija i praksi navodnjavanja kojima se štedi voda, tehnologija zelenih krovova te pametnih tuševa i zahoda, što se odnosi i na opskrbu, sanitarne usluge i upravljanje oborinskim vodama, te u svim industrijskim, stambenim i komercijalnim vodnim ciklusima i primjenama; poziva na izmjenu postojećeg zakonodavstva kako bi se u industrijama u kojima se upotrebljava mnogo vode potaknula ponovna uporaba vode uz poštovanje najstrožih kriterija kvalitete, kao i u uredima i domovima ponovnom uporabom potrošne vode; podsjeća na to da je upravljanje vodama ključno za smanjenje negativnih učinaka klimatskih promjena, zaštitu sigurnosti opskrbe vodom i hranom te za bioraznolikost i očuvanje zdravlja tla;
49. ističe da je energetska sektor velik potrošač vode u Europi i da sam vodni sektor troši mnogo energije za zahvaćanje vode, crpljenje, grijanje, hlađenje, čišćenje i desalinizaciju; ističe utjecaj niskih vodostaja na energetska sektor i određene industrije; ističe da poboljšana učinkovitost potrošnje vode može izravno utjecati na smanjenje potrošnje energije i klimatske promjene;
50. ističe potrebu za uključivanjem građana u upravljanje vodama; potiče države članice da poduzmu mjere kako bi se osigurao pristup vodi za ranjive i marginalizirane skupine, u skladu s Direktivom, te da poduzmu daljnje mjere kako bi se osigurala opskrba vodom iz slavine; podsjeća na to da su države obvezne zajamčiti ljudsko pravo na vodu za piće, posebno tijekom toplinskih valova i razdoblja suše, što podrazumijeva, na primjer,

²⁷ Direktiva Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije, SL L 283, 31.10.2003., str. 51.

uspostavu participativnog mehanizma, među ostalim implementacijom slobodnog prethodnog i informiranog pristanka (FPIC) za velike energetske infrastrukture i ekstraktivne industrije; naglašava važnost sustavnog priznavanja običajnih prava na vodu za piće i pružanja pravnih lijekova (putem mehanizma za podnošenje pritužbi) za slučajeve kršenja ljudskih prava;

Međunarodna i socijalna dimenzija

51. naglašava da diljem Europe mnogi ljudi žive u zastarjelim i neodržanim stambenim prostorima te u nezadovoljavajućim životnim uvjetima, zbog čega su osjetljiviji na utjecaj ekstremnih vremenskih pojava;
52. ističe hitnu potrebu za jačanjem globalnog djelovanja kako bi se smanjile emisije stakleničkih plinova i povećala sposobnost prilagodbe, ojačala otpornost i smanjila osjetljivost na klimatske promjene, kako je istaknuto u Klimatskom paktu iz Glasgowa usvojenom 2022.; poziva EU da preuzme aktivnu ulogu u nastavku procesa definiranja globalnog cilja za prilagodbu te u osiguravanju postizanja cilja za međunarodno financiranje borbe protiv klimatskih promjena, uključujući osiguravanje ravnoteže između financiranja ublažavanja klimatskih promjena i financiranja prilagodbe tim promjenama; nadalje poziva EU da se aktivno uključi u Okvir iz Sendaija za smanjenje rizika od katastrofa kako bi se poduzele konkretne mjere za zaštitu razvojnih postignuća od rizika od prirodnih katastrofa;
53. podsjeća da su zdravlje i sigurnost radnika u nadležnosti EU-a i da bi u skladu s Direktivom 89/391/EEZ²⁸ radnike trebalo zaštititi od svih rizika, uključujući nove rizike; poziva Komisiju da hitno izvrši temeljitu procjenu novih i nadolazećih rizika klimatskih promjena za zdravlje i sigurnost na radu kako bi se radnike bolje zaštitilo od izloženosti višim temperaturama, prirodnom ultraljubičastom zračenju i drugim povezanim sigurnosnim opasnostima, posebno u građevinskom i poljoprivrednom sektoru te sektoru javnih usluga; ističe da rodno diferencirane uloge također uzrokuju različitu ranjivost žena i muškaraca u odnosu na učinke klimatskih promjena, a posljedice klimatskih promjena pogoršavaju rodne nejednakosti;
54. podsjeća da države članice trebaju raditi na pristupu kojim se broj nesreća i bolesti povezanih s radom nastoji svesti na nulu („vizija nulte stope”) u skladu sa strateškim okvirom EU-a za zdravlje i sigurnost na radu za razdoblje 2021. – 2027.; u tom kontekstu naglašava da je potrebno osigurati zdravlje i sigurnost na radu svih radnika interventnih službi, uključujući vatrogasce, koji su tijekom svojeg rada posebno izloženi karcinogenim tvarima; naglašava da je važno u nacionalne strategije država članica za zdravlje i sigurnost na radu uključiti redovito osposobljavanje u području sigurnosti i upravljanja rizicima za interventne službe, kao i osiguravanje odgovarajuće zaštitne opreme i materijala; poziva Komisiju da nadzire provedbu tih mjera;

²⁸ Direktiva Vijeća 89/391/EEZ od 12. lipnja 1989. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu (SL L 183, 29.6.1989., str. 1.).

55. izražava najdublje suosjećanje s pakistanskim narodom koji trpi smrtonosne posljedice klimatske krize, i potvrđuje da je odgovornost Pakistana za klimatsku krizu vrlo mala; napominje da je EU inicijalno dodijelio 1,8 milijuna EUR humanitarne pomoći žrtvama poplava, ali priznaje da to nije dostatno za odgovarajuća rješavanje potreba pogođenih ljudi i zajednica;
56. naglašava važnost promicanja potpune provedbe Programa održivog razvoja do 2030.; pozdravlja ministarsku deklaraciju donesenu ovog ljeta na Političkom forumu na visokoj razini o održivom razvoju, u kojoj se navodi da su suše i poplave izazovi globalne dimenzije koje najviše osjećaju zemlje u razvoju, kao i osobe u ranjivom položaju, posebno autohtoni narodi i lokalne zajednice; podsjeća razvijene zemlje na potrebu da pokažu solidarnost sa zemljama u razvoju, a posebno s najugroženijim zemljama;
57. podsjeća da je razdoblje 2021. – 2030. desetljeće obnove ekosustava UN-a i očekuje da će obnova prirode u EU-u obilježiti ovo desetljeće; potiče sve stranke Konvencije o biološkoj raznolikosti da hitno provedu mjere obnove prirode na svojim državnim područjima;
58. napominje da su zemlje diljem svijeta također pogođene ozbiljnim i rekordnim sušama, uključujući rekordnu sušu u Kini; poziva na bližu suradnju s međunarodnim partnerima po pitanju suša, šumskih požara i drugih učinaka klimatskih promjena; poziva EU-a da teži pojačanom dijalogu u tim područjima, uključujući na konferenciji COP27, radi razmjene znanja i uzajamnog poboljšanja upravljanja sušama;
59. naglašava da su sustavi ranog upozoravanja ključni za učinkovitu prilagodbu, posebno kad je riječ o šumskim požarima i poplavama, ali da nisu dostupni velikom dijelu svijeta; podržava inicijativu Svjetske meteorološke organizacije za usluge ranog upozoravanja i nada se da će se ona brzo provesti kako bi se što prije spasili životi od posljedica klimatske krize; potiče države članice da dijele tehnologiju sustava ranog upozoravanja;
60. naglašava da je prema podacima UN-a zbog suše na Rogu Afrike 22 milijuna ljudi izloženo riziku od gladi; napominje da su problemi pristupa hrani i gladi u zemljama izvan EU-a pogoršani klimatskom krizom, kao i geopolitičkim silama; poziva EU da u području sigurnosti opskrbe hranom i ishrane prednost da dosljednim politikama koje se temelje na ljudskim pravima; ističe da klimatska kriza pogoršava humanitarne krize diljem svijeta, posebno u Afganistanu, gdje suša doprinosi tome da 20 milijuna Afganistanaca nema što jesti;
61. naglašava da EU mora biti spreman za raseljavanje potaknuto klimatskim promjenama i priznaje da je potrebno poduzeti odgovarajuće mjere za zaštitu ljudskih prava stanovništva koje je ugroženo zbog posljedica klimatskih promjena; smatra da bi se takvo raseljavanje trebalo rješavati na međunarodnoj razini; poziva Komisiju i države članice da surađuju u razvoju međunarodnog okvira za rješavanje pitanja raseljavanja i migracija uzrokovanih klimatskim promjenama na međunarodnim forumima te u vanjskom djelovanju EU-a; potiče Komisiju i države članice na suradnju kako bi pružile

potporu osobama koje su raseljene zbog klimatskih promjena i koje više ne mogu živjeti u svojim mjestima boravišta; ističe da je Vijeće UN-a za ljudska prava presudilo da države moraju prilikom razmatranja deportacije tražitelja azila uzeti u obzir učinke na ljudska prava prouzročene klimatskom krizom u zemlji podrijetla;

62. poziva na povećanje ulaganja u obrazovanje i podizanje razine osviještenosti europskih građana o prirodnim katastrofama; poziva na promicanje Međunarodnog dana smanjenja rizika od katastrofa s pomoću vidljivih inicijativa EU-a;

o

o o

63. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.